

Sisäasiainministeriön asetuksen 502/2007 mukaiset erillisohjeet Eurajoen, Luvian ja Rauman väestölle

Radioaktiivisuus ja säteily

Pääosa ihmiseen kohdistuvasta säteilystä tulee luonnosta: maaperässä olevista radioaktiivisista aineista, avaruussäteilystä ja ihmisen kehossa luonnostaan olevista radioaktiivisista aineista. Pieni osa kansalaisten saamasta annoksesta aiheutuu ihmisen toiminnasta, kuten säteilyn lääketieteellisestä käytöstä, säteilyä aiheuttavista laitteista tai ydinvoimasta.

Säteilyä ei voi havaita ihmisaisinein, vaan siihen tarvitaan säteilymittareita.

Säteilyn terveysvaikutukset

Säteilyn terveyshaittoja arvioidaan säteilyannoksen avulla. Säteilyannokset ilmoitetaan tavallisesti millisieverteinä (mSv). Suomalaiset saavat säteilyä vuosittain keskimäärin 4 mSv. Tästä määrästä yli puolet on peräisin luonnosta.

Kaikkea ylimääräistä säteilyä tulee välttää, sillä mitä suuremman säteilyannoksen ihminen saa, sitä suurempi on myös terveyshaittojen mahdollisuus.

Vain hyvin suuri säteilyn kertannos voi vaikuttaa välittömästi terveydentilaan.

Normaalista poikkeava säteilyaltistus lisää mahdollisuutta sai-

rastua myöhemmin syöpään, vaikka useimmissa tapauksissa henkilö välttyy haitoilta kokonaan.

Normaalista poikkeava säteilytilanne

Normaalista poikkeava säteilytilanne syntyy, jos jonkin onnettomuuden vaikutuksesta ympäristöön vapautuu radioaktiivisia aineita. Ihminen saattaa saada ulkoista säteilyä ilmassa kulkeutuvista tai alas laskeutuvista radioaktiivisista aineista. Kehon sisälle radioaktiivisia aineita voi kulkeutua hengitysilman tai ravinnon mukana.

Lisätietoa säteilyn terveysvaikutuksista saa Säteilyturvakeskuksen internetsivuilta www.stuk.fi.

Valmiustoiminta ja pelastustoiminta

Turvallisuus on Olkiluodon ydinvoimalaitoksen toiminnan keskeinen edellytys. Ydinvoimalaitoksen teknistä tasoa, turvallisuutta ja ympäristön säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti. Moninkertaiset ja toisiaan varmistavat turvallisuusjärjestelyt takaavat sen, että väestölle haittaa tuottava onnettomuus on erittäin epätodennäköinen.

Pelastusviranomaiset ovat varautuneet suojaamaan väestöä myös ydinvoimalaitosonnettomuudessa. Pelastustoimintaa

johtaa alueen pelastusviranomaisen apunaan Rauman pelastustoiminnan johtoryhmä. Käytännön toimenpiteistä, kuten säteilytason mittauksista huolehtivat muun muassa palokunta, poliisi ja merivartiosto.

Ydinvoimalaitoksella on oma valmiusorganisaatio. Jos tulee vakava häiriötilanne, tämä organisaatio ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin, kuten rajoittamaan tilanteen vaikutuksia, hälyttää Säteilyturvakeskuksen ja pelastusviranomaiset, antaa tietoja viranomaisille ja varoittaa tarvittaessa yhdessä pelastusviranomaisten kanssa ydinvoimalaitoksen lähiympäristön väestöä.

Säteilyturvakeskus antaa säteilyvaaratilanteessa suojaussuositukset pelastustoimen johtajalle, joka toteuttaa tarpeelliset toimet.

Ohjeet väestölle

Säteilyvaaratilanteessa pelastusviranomaiset varoittavat väestöä ja antavat tarvittaessa ohjeita radiossa/televisiossa sisätiloihin suojautumisesta ja kotieläinten siirtämisestä sisälle sekä joditablettien käytöstä ja evakuoinnista. Kaikilla näillä toimilla on tarkoitus estää välittömät terveyshaitat ja rajoittaa säteilyn myöhäisvaikutukset mahdollisimman pieniksi.

Väestön varoittaminen

Väestöä varoitetaan hälytysää-nimerkein, jos tilanne vaikuttaa alueen turvallisuuteen. Hälytys-merkki on noin minuutin kes-tävä yhtämittainen nouseva ja laskeva ääni. Viranomaiset voi-vat täydentää hälytystä myös kaiutinautoilla.

Lyhyt kerran nouseva ja laskeva äänimerkki on kokeilumerkki. Hälytyslaitteita kokeillaan sää-nöllisesti.

Suojautuminen sisälle

Asuintalot antavat melko hyvän suojan säteilyvaaratilanteessa. Tästä syystä on tärkeää, että hälytetyllä alueella asuvat menevät hälytyksen tapahduttua sisälle.

Radioaktiivisten aineiden kul-keutuminen sisätiloihin este-tään sulkemalla ikkunat, ovet ja ilmanvaihto. Kotona olevat ruo-katarvikkeet ja vesi ovat käyt-tökelpoisia. Maatiloilla karja ja muut kotieläimet siirretään si-sätiloihin.

Joditabletit

Säteilyvaaratilanteessa ulkoil-maan saattaa vapautua myös radioaktiivista jodia. Se voi hen-gitettyinä tai ravinnon kautta kerääntyä kilpirauhaseen, joka altistuu ylimääräiselle säteilyl-le. Radioaktiivisen jodin kerty-minen estyy, jos ihminen saa runsaasti tavallista jodia.

Joditabletteja jaetaan tarvitta-essa vaara-alueen väestölle ja samalla annetaan ohjeet niiden käytöstä. Joditabletteja ei tule ottaa ilman viranomaisten suo-situsta.

Evakuointi

Viranomaiset määräävät väes-tön siirtymään tilapäisesti pois ydinvoimalaitoksen välittömäs-tä läheisyydestä, jos sisälle suojautuminen ei riitä. Käytän-nössä tämä tarkoittaa ensivai-heessa enintään viiden kilomet-rin etäisyyttä voimalaitoksesta.

Evakuointipäätöksestä ja sen toteuttamisesta ilmoitetaan ra-diossa ja ohjeita täydennetään

kaiutinautoilla. Evakuoinnissa suurin osa väestöstä siirtyy yk-sityisautoilla.

Määränpää ja mahdolliset ko-koontumispaikat päätetään ti-lanteen mukaan. Rauman pe-lastustoiminnan johtoryhmä asettaa tarpeen mukaan linja-autoja käytettäväksi.

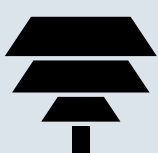
Kuuntele ohjeita radiosta/televisiosta

Väestölle tiedotetaan säteily-vaaratilannetapahtumista ja suojautumistoimenpiteistä ra-diossa. Radiossa/televisiossa ilmoitetaan myös, kun vaara on ohi.

Älä soita

Puhelimen käyttöä tulee välttää säteilyvaaratilanteen aikana. Yli-määräinen kuormitus puhelin-linjoilla voi estää kaikkien pu-helujen perille menon, jolloin pelastustoiminta voi vaikeutua.

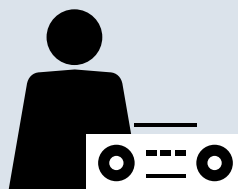
Satakunnan pelastuslaitos Teollisuuden Voima Oyj

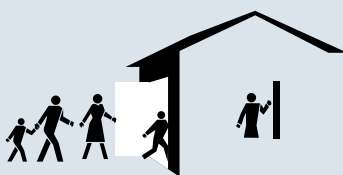
Yleinen vaaranmerkki

1 min

Kuuntele radiota
tai televisiota

Suojaudu
sisätiloihin

Sulje ikkunat,
ovat ja aukot

Vältä puhelimen
käyttöä